

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-534/12-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola Opava, Boženy Němcové 2 – příspěvková organizace
Sídlo:	Boženy Němcové 2, 746 01 Opava
IČ:	70 999 180
Identifikátor:	600 142 892
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Ivanou Lexovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Statutární město Opava
Místo inspekční činnosti:	Boženy Němcové 2, Opava
Termín inspekční činnosti:	21. – 23. březen 2012

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu školní družiny s právními předpisy podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Zřizovatelem Základní školy Opava, Boženy Němcové 2 – příspěvkové organizace je Statutární město Opava. Sledovaná instituce sdružuje základní školu s kapacitou 540 žáků, školní družinu s kapacitou 180 žáků a školní jídelnu – výdejnu. Ke dni inspekce navštěvovalo základní školu 442 žáků, z nichž 50 dojíždí ze čtrnácti okolních obcí. Dva žáci se vzdělávají v zahraničí. Naplněnost školy je 82 % z celkové kapacity. V průběhu posledních tří let se počet žáků zvýšil (2009/2010 – 426 žáků, rok 2010/2011 – 443 žáků).

Ve škole je celkem 18 tříd (v každém ročníku dvě paralelní třídy). Výuka ve všech ročnících probíhá podle vzdělávacího programu „Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Otevřít oči, ukázat cestu*“.

Budova školy se nachází v klidné části města. Součástí objektu je osmnáct kmenových učeben, tři odborné počítačové učebny (z nichž jedna současně plní funkci multimediální jazykové učebny), pergola pro venkovní výuku, tělocvična, hřiště, školní dílna, cvičná kuchyně, keramická dílna, výdejna stravy se dvěma jídelnami, žákovské šatny, kanceláře vedení školy a zázemí pro zaměstnance. Mimo areál je umístěn školní pozemek se zahradou. K pohybovým aktivitám škola pravidelně využívá také tělocvičnu a sportovní plochu nedalekého Tyršova stadionu. Prostředí školy je čisté, upravené a esteticky vyzdobené.

V období od minulé inspekce probíhaly postupně práce na údržbě technického stavu budovy i kroky ke zlepšování podmínek pro výuku. Byla provedena oprava střechy, výměna podlah a dveří v některých učebnách, rekonstrukcí prošlo sociální zařízení a šatny u tělocvičny. Byly zakoupeny další počítače, vznikla multimediální jazyková učebna a venkovní učebna. Nové vybavení získala cvičná kuchyně a byl obnoven školní pozemek.

Pedagogický sbor je stabilizovaný, letos na škole působí celkem 32 pedagogických pracovníků. Výuku zajišťuje 28 učitelů, z nichž 26 svým vzděláním splňuje podmínky odborné kvalifikace. Dva učitelé si požadované vzdělání doplňují příslušným studiem. Menšími úvazky se na výuce podílejí také vychovatelky školní družiny. Jedna vychovatelka zastává v době vyučování funkci asistenta pedagoga. Vzhledem k odučeným hodinám jsou podmínky využití odborné kvalifikace splněny z 88 %. Vysoká úroveň kvalifikovanosti i uplatnění znalostí a praktických zkušeností vyučujících vytváří optimální předpoklady pro naplňování realizovaného vzdělávacího programu. Provoz školní družiny zabezpečují čtyři vychovatelky společně s jednou učitelkou.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje zákonné zástupce i širokou veřejnost o své vzdělávací nabídce a přijímání žáků k základnímu vzdělávání prostřednictvím pravidelně aktualizovaných webových stránek, místního tisku „Hláska“, informačních letáků, dnů otevřených dveří atd. Poskytuje žákům komplexní péči formou školní družiny, vydávání obědů, organizace volnočasových aktivit, zapojila se do projektů „Ovoce do škol“ a Školní mléko. Součástí propagace činnosti školy jsou tradiční kulturní a společenské akce, ke kterým patří například vánoční nebo velikonoční dílny. Žáci vydávají školní časopis „Podlavičník“. Ve spolupráci s místními mateřskými školami probíhá celoroční projekt „Všudybýlek“ zaměřený na seznamování dětí se školou a usnadnění jejich přechodu do 1. ročníku základní školy. Ke vzdělávání přijímá škola všechny děti a žáky splňující podmínky stanovené příslušnými právními předpisy. Prvky diskriminace nebyly zjištěny.

Škola zajišťuje odpovídající vzdělávání žákům podle jejich schopností. Ve spolupráci s místně příslušnou pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálně pedagogickým centrem jsou identifikováni, evidováni a následně odpovídajícím způsobem vzdělávání žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). Tuto činnost ve škole zastřešuje Školní poradenské pracoviště vedené speciálním pedagogem. K termínu inspekce bylo identifikováno 99 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z nichž 35 má vypracovaný individuální vzdělávací plán (IVP). Třicet šest žáků je zařazeno do reedukační péče, kterou zajišťuje speciální pedagog školy. Komplexní dokumentace žáků se SVP je velmi dobře zpracovaná a zodpovědně vedená. Spokojenost zákonných zástupců žáků (rodičů) s činností školy v této oblasti je také díky velmi dobré spolupráci speciální pedagogy s výchovnou poradkyní a metodičkou prevence. Podpora vedení školy se pozitivně promítá do celkových výsledků a činnosti poradenského pracoviště. Bylo realizováno několik

projektů pro integrované žáky, dílny se zaměřením na práci rodičů s dětmi se SVP, projektová odpoledne pro žáky se SVP, terapeutické dílny apod.

Speciální pedagožka metodicky vede jednotlivé učitele při práci s těmito žáky a úzce spolupracuje s vyučujícími při sestavování IVP. Při identifikaci hlubších problémů jsou přijímána opatření vedoucí k nápravě nebo je zákonným zástupcům doporučováno odborné vyšetření ve specializovaných pracovištích. V této oblasti velmi dobře fungují webové stránky školy. Rovněž schránka důvěry je vnímána pozitivně.

Škola pracuje podle výše uvedeného školního vzdělávacího programu. Jeho hlavním cílem je poskytnout žákům kvalitní základy všeobecného vzdělání s důrazem na všestranný rozvoj osobnosti žáka, zdravý životní styl, rozvoj komunikativních dovedností v cizím jazyce a práci s výpočetní technikou. Učební plány jsou dodržovány. Hodiny disponibilní časové dotace posilují na 1. stupni český jazyk (4), anglický jazyk (2), matematiku (4), informatiku (1) a dramatickou výchovu (3). Na 2. stupni je navýšena výuka, českého jazyka (2), matematiky (2), informatiky (3) a předmětů v oblastech člověk a společnost (1), člověk a příroda (4), člověk a svět práce (1) a člověk a zdraví (1). Zbývajících deset hodin je věnováno volitelným předmětům. Anglický jazyk je vyučován od prvního ročníku. Na podporu vzdělávání jsou do výuky promyšleně zařazovány tematické nebo projektové dny a další akce (exkurze, besedy, přednášky, návštěvy kulturních představení atd.).

Škola přijímá opatření k odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních bariér. Příznivé klima je podporováno vzájemnou tolerancí mezi žáky a dospělými, důležitým prvkem je spoluúčast žáků při péči o prostředí školy. Aktivně pracuje Žákovský parlament, který se podílí na přípravě řady akcí a přináší vlastní návrhy týkající se chodu školy.

Prevence rizikového chování je promyšlená a soustavná. Opírá se o zpracovanou dokumentaci a je důsledně realizována v praxi. Celou oblast koordinuje školní metodička prevence. Případné problémy jsou řešeny neprodleně a jsou o nich včas informováni rodiče. Žákům je poskytována zpětná vazba pomocí výchovných opatření. V loňském školním roce bylo uděleno celkem 482 pochval ředitele školy nebo třídních učitelů a 50 kázeňských opatření. Třem žákům byl snížen stupeň z chování. Výrazným opatřením v oblasti nespécifické prevence je široká nabídka volnočasových aktivit, která zahrnuje dvacet zájmových útvarů, tři nepovinné předměty v oblasti jazykového vzdělávání a další jednorázové akce. Výchovně preventivní programy jsou realizovány také společně s jinými organizacemi například Policií ČR, Městskou policií Opava a organizací Renarkon. Veškerá činnost v této oblasti je promyšlená, systematická a dosahuje velmi dobré úrovně. Na základě průběžných analýz a vyhodnocování prováděných aktivit jsou přijímána adekvátní opatření.

Průběžné výsledky vzdělávání žáků i celkovou úroveň jejich připravenosti k navazujícímu vzdělávání sleduje vedení školy v rámci své hospitační a kontrolní činnosti. Přehled o znalostech jednotlivých žáků získávají vyučující prostřednictvím zadávání vlastních srovnávacích prací ze všech klíčových předmětů. K objektivnímu vyhodnocení dosažených výsledků, včetně celorepublikového srovnání, škola pravidelně provádí u žáků pátých a devátých ročníků testování Scio (český jazyk, matematika a obecné studijní předpoklady). Další údaje získala zapojením se do projektu „Diagnostika stavu znalostí a dovedností žáků v ČR – SR příhraniční oblasti se zaměřením na jejich rozvoj“ realizovaném Metodickým a evaluačním centrem při Ostravské univerzitě v Ostravě a účasti v mezinárodním testování čtenářské a přírodovědné gramotnosti TIMSS a PIRLS. Zpětnou vazbu dostává také z výsledků soutěží a olympiád. Zjištěné závěry ze všech typů hodnocení jsou cenným zdrojem informací pro další řízení vzdělávacího procesu.

Ve sledovaných hodinách se žáci aktivně zapojovali do výuky. Byli vedeni k samostatné práci i činnostem ve skupinách a komunikovali na úrovni přiměřené jejich věku. Učitelé

volili odpovídající formy práce s efektivním využitím informačních technologií. Často střídali vyučovací metody. Využívali znalosti žáků z předcházejících hodin, rozvíjeli jejich logické myšlení a práci s informacemi. Ve vhodných situacích jim poskytovali příležitost uplatnit dosavadní životní zkušenosti. Dílčí pokroky žáků podporovali neustálým kladným hodnocením a účinnou motivací. Dle potřeby věnovali patřičnou pozornost žákům se SVP. Ve třídách panovala příjemná atmosféra a demokratické prostředí.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Vzdělávací činnost školy odpovídá podmínkám, za kterých byla zařazena do školského rejstříku. Školní vzdělávací program je zpracován podle požadavků školského zákona a je v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Navazuje na reálné podmínky a možnosti školy v oblasti personálního obsazení, materiálního vybavení a finančních možností. Průběžně je vyhodnocováno zavádění ŠVP do výuky jednotlivých ročníků, identifikují se jeho silné i slabé stránky, případně se provádějí potřebné korekce. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání, školní družinu, odpovídá právním předpisům, jeho obsah je v souladu s ustanovením § 5 odst. 2 školského zákona.

Škola zajišťuje bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý sociální psychický i fyzický vývoj žáků při všech činnostech, které pořádá. Žáci jsou pravidelně a prokazatelným způsobem seznamováni s bezpečnostními riziky, včetně předcházení úrazům. Zásady bezpečnosti a hygieny jsou zakotveny ve školním řádu a řádech odborných učeben.

Vedení povinné dokumentace, organizace vzdělávání a počty žáků ve třídách jsou v souladu s ustanoveními platných právních předpisů. Ve zpracovaných dokumentech jsou stanoveny podmínky provozu školy, popsána práva a povinnosti všech účastníků vzdělávání. Komunikace s rodiči je vedena efektivně. Zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o výsledcích vzdělávání žáků prostřednictvím pravidelných třídních schůzek, zápisů v žákovských knížkách a při individuálních konzultacích.

Ředitelka školy splňuje předpoklady pro výkon funkce a plní právní povinnosti vyplývající z příslušných ustanovení školského zákona. Spolupracuje se školskou radou, které umožňuje přístup k potřebným informacím a dokumentům. Podporuje další vzdělávání pedagogů (DVPP), jehož zaměření je určeno především potřebami školy (studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů) a vychází rovněž vstříc individuálním požadavkům ke zvýšení odbornosti vyučujících. Řídící a kontrolní pravomoci deleguje i na nižší články řízení. Pracovníci mají možnost podílet se na strategickém i dílčím plánování, pravidelně se scházejí v rámci metodických sdružení. Zásadní dokumenty a rozhodnutí vztahující se k realizovanému vzdělávacímu programu projednává na svých zasedáních pedagogická rada. Vnitřní kontrolní mechanismy jsou funkční, řídí se plánem kontrolní a hospitační činnosti. Celý systém řízení školy je promyšlený, je zajištěna návaznost zpracovaných dokumentů v oblasti plánovací, kontrolní i hodnotící.

Systematicky je prováděna obnova materiálních podmínek. Možnost pedagogů a žáků využívat prostředky ICT dosahuje velmi dobré úrovně. Je zajištěn dostatečný počet kvalitních počítačů pro výuku i administrativu. K prezentaci učiva jsou v učebnách instalovány dataprojektory a tři interaktivní tabule. Pro přípravu výukových materiálů v tištěné podobě jsou k dispozici kopírky, skenery a stolní tiskárny na pracovištích učitelů.

Finanční předpoklady školy byly posuzovány na základě výkonových a ekonomických ukazatelů za roky 2009 až 2011. Škole byly v hodnoceném období přiděleny finanční

prostředky ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání a účelové neinvestiční dotace na rozvojové programy. Dále škola hospodařila s příspěvkem na provoz od zřizovatele a jeho účelovými dotacemi, prostředky z rozpočtu Moravskoslezského kraje na projekty, neinvestiční dotací z Evropského sociálního fondu (dále „ESF“) na projekt „Ukázat cestu“, sponzorskými dary a s vlastními prostředky vytvořenými v hlavní a doplňkové činnosti získanými především za úplatu za zájmové vzdělávání ve školní družině, pořádání jazykových kurzů a pronájmy nebytových prostor.

Dotace ze státního rozpočtu činily v hodnoceném období v průměru 87 % z celkových ročních neinvestičních výdajů. Škola je použila hlavně na platy, ostatní osobní výdaje a s nimi spojené zákonné odvody, učebnice, učební pomůcky a další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Účelové neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na rozvojové programy, vyhlašované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, škola obdržela ve všech sledovaných letech. Byly to dotace na programy „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu jejich práce“, „Posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků“, „Hustota“ a „Specifika“, „Školní vybavení pro žáky 1. ročníku základního vzdělávání“, „Vybavení škol pomůckami kompenzačního a rehabilitačního charakteru“ a „Posílení platové úrovně pedagogických pracovníků s vysokoškolským vzděláním“. Uvedené účelové finanční prostředky byly použity v souladu s cíli programů.

Na provozní výdaje zřizovatel poskytoval finanční prostředky v dostačující míře a jejich podíl činil průměrně 9 % z celkových ročních neinvestičních výdajů. Budovy jsou ve vlastnictví zřizovatele a škola je má svěřené do správy. V roce 2010 z vlastních investičních prostředků provedla rekonstrukci a modernizaci dveří v prostorách hlavní budovy školy.

V rámci projektu EU peníze školám, spolufinancovaného z ESF, byly škole přiznány finanční prostředky, které použila na projekt „Ukázat cestu“. Sponzorské finanční dary, které získala, použila na rozvoj kultury mluveného projevu, vybavení prvních tříd a na další využití pro potřeby školy. Z věcných darů to byla především venkovní učebna – pergola vybavená stoly a lavicemi.

Kapacita školy byla ve sledovaném období využívána v průměru na 80 %, přičemž počet žáků v přepočtu na kalendářní rok měl stoupající tendenci. Uvedenému odpovídal i vývoj průměrného přepočteného počtu pedagogických pracovníků.

Závěry

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Škola dodržuje zásady a cíle školského zákona, respektuje zásady rovného přístupu ke vzdělání.

Škola dosahuje požadovaných výstupů podle realizovaného školního vzdělávacího programu. Současně je realizovaná inovace obsahu, metod a forem práce se zaměřením na podporu individuálního rozvoje osobnosti žáka a osvojování si klíčových kompetencí.

V oblasti hodnocení výsledků vzdělávání škola dodržuje stanovená pravidla, pravidelně sleduje a vyhodnocuje celkovou úspěšnost žáků.

Škola vytváří podmínky pro zdravý vývoj žáků, zajišťuje bezpečnost a ochranu jejich zdraví. Vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika včetně šikany a přijímá opatření k jejich minimalizaci.

Finanční zdroje, které měla škola ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení školních vzdělávacích programů.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Husova 17, 746 01 Opava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Opavě dne 10. 4. 2012

(razítko)

Mgr. Ivo Vondra, školní inspektor

Vondra v. r.

MgA. Stanislava Juchelková, školní inspektorka

Juchelková v. r.

Mgr. Ivan Tuček, školní inspektor

Tuček v. r.

Bc. Blanka Benčíčová, kontrolní pracovnice

Benčíčová v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Opavě dne 23. 4. 2012

(razítko)

Mgr. Ivana Lexová, ředitelka školy

Lexová v. r.

Připomínky ředitelky školy

9. 5. 2012

Připomínky nebyly podány.